

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:
 Éves 150.— L., félévre 85.— L.
 Egyes szám ára 4.— L.
 Külföldre egész évre 250.— L.

FŐSZERKESZTŐ:
GYALLAY DOMOKOS

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
CLUJ,
 Strada Baron L. Pop 5. szám.
 Megjelenik minden szombaton.

A kifli ünnepe.

Javában folyik az aratás, az új búza itt-ott már malomba került, hogy liszté őrölve új kenyeret szolgáltatson. Sok helyen bizony már alig várták azt a pillanatot, mikor új búzát küldhetnek a malomba, mert az ó-búza elfogyott. Az új búzából sült kenyér ünneppel esik össze a kifli feltalálásának 250 éves évfordulója. Az első kifli sütésének nagyon érdekes története van.

1686-ban hetek óta megszállva tartotta a török Bécs városának környékét. Egyik éjszaka a műhelyekben dolgozó péklegények gyanus zajra lettek figyelmesek. Utána néztek a zajnak és megállapították, hogy a törökök aknát akarnak fúrni és ezt felrobbantva, akarják elfoglalni Bécs városát. A derék pékek megakadályozták figyel-

mességükkel, hogy a török elfoglalja a várost. Hálából a város parancsnokságától díszes egyenruhát és kardot kaptak ajándékba és külön zászlók alatt vonultak ki a várfalak védelmére. Minthogy a török hadsereg jelvénye a félhold volt, a pékek ennek mintájára süteményt készítettek. A félhold alakú süteményt nálunk kiflinek nevezik.

Kétszázötven esztendő telt el, hogy a törökök bukásának öröme Bécsben az első kiflit sütötték. Azóta a kifli az egész világon elterjedt és mindenütt kedvelt eledel különösen a módosabb közönségnek. A kifli megszületésének más jelentősége is van, A kifli-sütés nyomán kezdett fejlődni a pékek tudománya. — Nemsokára, hogy a kiflit feltalálták, a legkülönbözőbb péksüteményeket készítettek el.

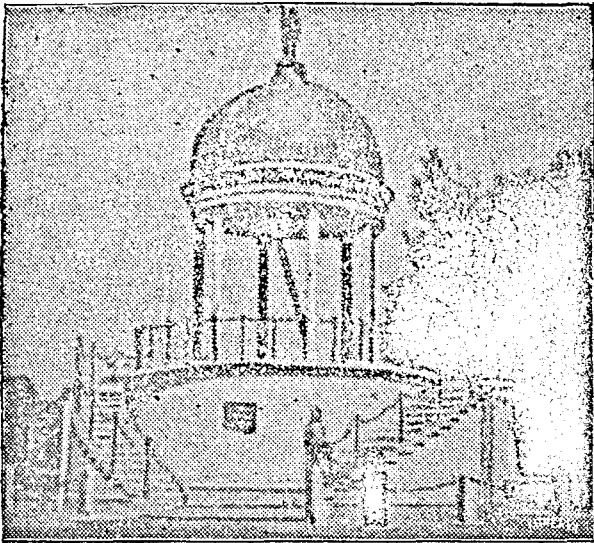
Az érdekes évfordulóra Bécsben és Budapesten lázasan készülődnek a pékek. Mindkét helyen nagy ünnepeket tartanak. Budapesten ez alkalommal nemzetközi sütő-kongresszust és kiállítást rendeznek.

A budapesti ünnepekre egy száz kiló súlyú kiflit sütnék és dísz-

hinton fogják a fővárosban körülhordozni. Az ünnepek után az óriási kiflit Budapest szegényei között fogják szétosztani.

A kifli a mi falvainkban is népszerű sütemény. Ugyancsak örülnek a gyermekek, ha szüleik kiflit hoznak nekik a városból. És még inkább, ha édesanyjuk süt nekik mákos vagy diós kiflit.

Bodor kútja a Margitszigeten.

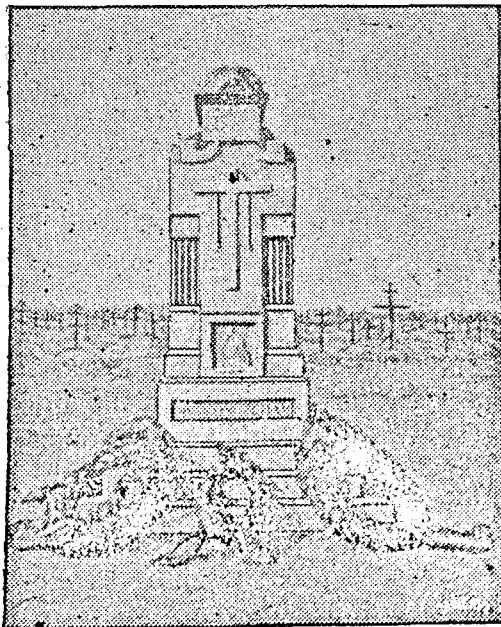
Lapunkban foglalkoztunk már a Targu-Mures-i Bodor-kút történetével. Most Budapesten szakértők elkészítették a kút második példányát. A gyönyörű Margitszigeten felállított zenélő kútnak sok bámulója akad. A székely ezermester-feltaláló műve halála után Magyarország egyik legjelentősebb idegenforgalmi nevezetessége lett.

Iskolai ünnepély Borsán.

A borsai református elemi iskola növendékei 1936 június 28-án, vasárnap, fényes külsőségek között tartották meg évzáró ünnepélyüket. A délelőtti templomozás után a Báró Bánffy Ferenc úrtól kapott szép jutalmokönyvek és egyes jószívű adakozóktól kapott pénz-adományokat osztották ki. Este Az igazmondó láda, Születésnap vendégség, A jóság jutalma, szép és tanulságos szindarabokat adták elő a gyermekek nagy sikerrel. Különösen ügyesen szerepeltek: Meskó F., Pap F., Varga Mihály, Tamás Irén, Kolumbán Ilona, Tamás Klára, valamint a tündérek és angyalok.

A szépen sikerült estélyt a gyermekek kétszólamu „Tanév-záró“ éneke zárta be. E helyről is illesse köszönet az adományozókat

és mindazokat, akik az estély rendezésében résztvettek.

Hadifoglyok síremléke Ázsiában.

Képünkön az Ázsiában levő Skobelen város hadifogly temetőjét mutatjuk be. A temetőnek ebben a részében, távol hazájuktól magyar hadifoglyok alusszák örök álmukat. A világháború alatt az éhség, betegségek és más szenvedések miatt nagyon sok hadifogly pusztult el ebben a városban. Ezt a képet K i s Sándor előfizetünk küldötte be, aki jöve a háború után jött haza Skobelenből.

A munka nem áll meg!

Még két héttel ezelőtt is arra hívtuk fel a magyar népet, hogy készüljön fel a Magyar Párt nagygyűlésére, aki tohetti személyesen menjen el Sf. Gheorghera, hogy minél hatalmasabb, országgraszolóbb legyen a magyarság nemzetgyűlése. Mert nem csak mi, magyarok, de az ország román lakossága is nagy nemzeti megmozdulást látott mindig az országos pártgyűlésben. Határozatai közel kétmillió magyar akaratmegnyilvánulásai voltak, olyan határozatok, amelyekkel minden magyar egyetértett.

A mi gyűléseinket kivétel nélkül mindig a példás fegyelmeztség jellemezte. Bölcs és megfontolt vélemény nyilvánítás, őszinteség és nyíltság, hiszen nem csak a magyar gyűléseket, de minden magyar embert erről lehet megismerni. Rendbontásra közülünk senki sem vetemedett soha, nem is szokásunk, meg aztán ürügyet sem akartunk adni az ellenünk való fellépésre.

A nagygyűlést mégis betiltották. „Zavaros viszonyokra“ hivatkoztak, pedig tizenhét év alatt soha zavart nem csináltunk. Akármire nézünk a világban, azt látjuk, hogy a mai időkben egekig csap a gyűlölet lángja, a súlyos gazdasági viszonyok felborítják a józan gondolkodást, Spanyolországban templomokat dűlnak fel, pokolgépeket helyeznek el, Franciaországban százezrek hagyták el munkahelyüket, politikai merényletek majdnem mindenütt napirenden vannak. A magyar nép józansága eldobja magától az ilyen rendbontó fegyvereket és mindig megmarad a törvénytisztelet és jog alapján. Amit kérünk, követeltünk, azt az alkotmány előírásával, a békeszerződések törvénybe foglalt pontjával erősítettük meg és sohasem az erőszak fenyegetésével. Még egy ablakot sem vertünk be egyetlen magyar gyűlés alkalmával sem.

Mégis, mi lehet az oka a betiltásnak? -- kérde és teljes joggal a magyarság. Az alkotmány szabad teret enged a pártok beszámoló és propaganda gyűléseinek. Nemrég Manuilăi gyűlte össze többezren Vinț-en, a kormány-párt is megtartotta nagygyűlését, a nyári hónapokra egész sor hasonló párt-

gyűlést terveznek a különböző román politikai csoportok. És bizonyára meg is fogják tartani. Miért lennének csak mi a kivételek, a veszedelmes zavartkeltők? Az ok ugyanaz, mint a miért tisztviselőinket kiteszik állásaikból, a székelyeket nem akarják magyaroknak elismerni és „visszarománosító“ mozgalmak szenvedő alanyaivá teszik, az adóvégrehajtók ellenünk intézik a legerősebb rohamokat. Nem szeretik, hogy itt vagyunk, hogy olyan sokan vagyunk, hogy „kisebbség“ vagyunk. Azt hiszik, hogyha nem eshetik szó sérelmeinkről, panaszainkról, akkor azok meg nem történekké válnak, mi is elfelejtjük talán. Amiről nem lehet beszélni, az nincs is, gondolják.

Mondanunk sem kell, hogy rosszul számítanak. A panaszok elmondása már fél-orvos-ság. Megnyugszik, aki kibeszélheti magát. Ha nem tudunk szóhoz jutni, hallgatunk, de a keserűség megmarad és még mélyebbre ágyazza be magát a lelkekbe. Ezért hibás számítás az, amely kényszerintézkedéssel megállítja a panaszáradatot és egyszerű tagadás-sal operál.

A Magyar Párt nem gyűlésezhetik, de vezetőinek kezében nem áll meg a munka. Minden megyében, városban, minden kis községben ott vannak a párt helyi vezetői, hogy számontartsák a bajokat és keserűségeket. Ott van a pártközpont, ahova befut minden magyar fájdalom s ahol semmiről sem feledkeznek meg. Ha vezéreink, képviselőink és szenátoraink nem tudnak beszélni, elmennék a miniszterekhez, a miniszteriumok főtisztviselőihez, hogy szemükbe vágják az igazságot, követeljék a jóvátételt s ezenkívül is engedélyt nyújtanak ahhoz, hogy a törvények rendelkezései szerint minden magyar ember hozzájusson a jogorvoslathoz. A Magyar Párt lelkes vezetőit, élükön Bethlen Györggyel, eddig sem tudták és ezentul sem fogják elkedvetleníteni a csalódások és akadályemelések. A harcot nem szüntetik meg ezentul sem, sőt erőt merítenek belőle, hogy még nagyobb kitartással dolgozzanak a becsületes magyar ügyért.

Magyarok! Nagygyűlésiük betiltása tita-

ket se kedvetlenítsen el. Ne higgyétek, hogy ezzel megáll a magyar munka, amit a Magyar Párt olyan lelkesen, csüggedést nem ismerve folytat. De a munka csak akkor lehet sikeres, ha egy emberként álltok a Párt mögött, ve zéreitek mögött. Ha kiközösítitek az árulókat

a szakadárokat, akik bomlasztó, önző tevékenységükkel az összességnek, minden egyes magyarnak ártanak.

Gyűlésünket betilthatták, de nincs emberi erő, mely a magyar egységet szétthorheti!

Bethlen gróf elnököt ünnepelte a központi tagozat.

Az Országos Magyar Párt Cluj-i tagozata július hó 11-én nagyjelenfőségű intézőbizottsági gyűlést tartott. A népes intézőbizottsági gyűlésen megjelent dr. gróf Bethlen György, az Országos Magyar Párt elnöke is.

Ezen az ülésen adott részletes, a tagozati tevékenység minden ágára kiterjedő munkaprogrammot a Cluj-i tagozat nem régén megválasztott elnöke, Dr. Vékás Lajos, a Minerva R. T. vezérigazgatója. Az alkotó munkára és az élénk tagozati tevékenységre alapított munkatervet az intézőbizottság egyhangulag nagy lelkesedéssel fogadta el. Dr. Ferencz József felszólalása és javaslata alapján az intézőbizottság és az egész tagozat teljes támogatását helyezte kilátásba az elnök részére a szép program keresztülvitelére.

A titkári jelentés után Dr. gróf Bethlen György országos elnök emelkedett szólásra és a jelenlevők általános megdöbbenése közepette bejelentette, hogy a kormány a Sftul Gheorghéra összehívott magyarpárti naggyűlést nem engedélyezte. A bejelentés az intézőbizottság tagjaiban egyhangú tiltakozást váltott ki az indokolatlan kormány intézkedés ellen.

Az intézőbizottság ezután rendkívül fon-

tos városi ügyeket tárgyalt *Hexner Béla, Baczó Gábor, Botos János* és Dr. *Asztalos Sándor* előadásában. Ezután Dr. *Sulyok István* a *Magyar Ház* létesítésének fontosságáról tartott lendületes előadást és egyben határozati javaslatot terjesztett be arra nézve, hogy a *Magyar Ház* ügyét egy állandó bizottság vegye kézbe és az előkészítő lépéseket haladék nélkül tegye meg. Az intézőbizottság Dr. *Sulyok* javaslatát egyhangú lelkesedéssel elfogadta.

Az ülés végén Dr. Vékás Lajos tagozati elnök üdvözölte Dr. gróf Bethlen Györgyöt, az Országos Magyar Párt elnökét, kifejezést adva annak, hogy miután a *Magyar Párt* naggyűlését a kormány betiltotta, nem fog alkalom kínálkozni arra, hogy az elnököt országosan üdvözölhessék és ezért ezt a alkalmat ragadja meg, hogy biztosítsa gróf Bethlent az egyetemes magyarság szeretetéről, ragaszkodásáról és támogatásáról. Kérte, hogy továbbra is legyen az egész romániai magyarság vezetője.

Dr. gróf Bethlen György az üdvözlést mélyen meghatva köszönte meg s ígéretet tett arra, hogy a magyarság igaz ügyét nem fogja elhagyni és amíg a bizalom mellette lesz, vezetni fogja az Országos Magyar Párt ügyeit.

Minden magyar ember jegyezze jól meg,
hogy a magyar egyházak biztosító intézete a

„MINERVA BIZTOSÍTÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG”

tehát magyar hőlelesség biztosítását ide átadni

XX

ISZTRÁK

Béke Ausztriával. Az elmúlt hének legnagyobb, igazán világtörténelmi jelentőségű eseménye a béke és barátság megteremtése Ausztria és Németország között. A nemzeti-szocializmus németországi győzelme óta állandó aggodalommal kísérte a világ Hitlernek Ausztria bekebelezésére irányuló törekvését, amit az osztrák nemzeti-szociálisták állandó nyugtalansága támogatott. Ez a támogatás többször véres összecsapásban robbant ki s egy ilyen alkalommal, épen most két éve, Dollfuss kancellár életét is áldozatul kívánta. Ezenkívül ott volt a háttérben Ausztria átszatolásának másik nagy veszedelme: egy újabb, az elmultnál is szörnyűbb világ-háború, mert sem Franciaország, sem Olaszország nem nézte volna tétlenül Németországnak ilyen megerősödését. Most az átszatolás veszedelme elhárult, mert a két szomszédos német állam megegyezett egymással. A megegyezés szerint Hitler lemondott Ausztria átszatolásáról, nem kíván nemzeti-szociálista mozgalmat Ausztriában és elismeri Ausztria önállóságát és függetlenségét. Ennek következtében az elmentült osztrák nemzeti-szociálisták németországi egyesületei is megszűnnek, a két ország között helyreáll a barátságos viszony s amint Schuschnigg osztrák kancellár kifejezte, ezután két német állam fog egymás mellett élni, függetlenül, de szoros barátságban. A megegyezéssel nem változik meg Ausztria baráti és szövetségi viszonya Magyarországhoz és Olaszországhoz, sőt valószínű,

hogy Németország is csatlakozni fog a római szerződéshez. Annál inkább, mert a megegyezés megkötése Mussolini közbenjárásának eredménye.

A megegyezés híre váratlanul érte a világot s ezért nagy meglepetést keltett. Angliában örömmel vették tudomásul, míg Franciaország bizonyos nyugtalansággal tekint az új fejlődés elé, mert bár az átszatolásból származható háború veszélye eltűnt, a francia közvélemény úgy érzi, hogy a megegyezés egy nagy új szövetség kiinduló pontja, amely szövetség magában foglalná Ausztriát, Bulgáriát, Lengyelországot, Magyarországot és Olaszországot.

Az még ismeretlen, hogy mi Németország álláspontja a Habsburg-ház visszatérése kérdésében, de valószínűnek kell tartanunk, hogy ebben a kérdésben is megegyezett Ausztriával.

Külön megemlítést érdemel, hogy Hodzsa cseh miniszterelnök a megegyezés hírére váratlanul Bécsbe utazott. Ebből arra akarnak következtetni, hogy esetleg Csehország csatlakozásáról is szó lehet. Ez mindenestre tulzott következtetés, de az, bizonyos, hogy az új megegyezés új irányba indította el a világpolitika szekerét.

Elmarad az új locarnói tárgyalás. Brüsszelben, a belga fővárosban akartak összeülni az európai nagyhatalmak, hogy az abesszin kérdés lezárása után az európai biztonságról újra tárgyaljanak s ha lehet, megegyezzenek. Olaszország azonban csak úgy volt hajlandó részt venni a tárgyalásokon, ha azokra Németországot is meghívják. Ezt viszont Franciaor-

szág nem vállalta s mert így csak Anglia, Belgium és Franciaország vettek volna részt a tárgyaláson, jobbnak látták az elhalasztást.

Hir szerint Mussolini nagyobb szabású új tanácskozást akar Anglia, Franciaország, Lengyelország, Németország, Olaszország és Oroszország bevonásával s azzal a céllal, hogy a tárgyalások a dunai kérdés rendezésére is kiterjedjenek. Ez a terv azonban nagy ellenkezést váltott ki francia részén. Ezért a jövő külpolitikájának útját teljes homály fedi.

Talán ez az oka, hogy Ausztriában megint fenyegetőnek látják a háború veszedelmét. Ezért Anglia tovább fegyverkezik s hogy ezt minél jobban megtehesse, külön hadiszerménybiztost állított a fegyverkezés ügyének élére.

Béke a Szentföldön. Az angol csapatok leverték az arab lázadókat s helyreállították a rendet Palesztinában. Ezután egyelőre megszüntették a zsidók palesztinai letelepülését. Bizonyára azért, hogy időt adjanak a lelkek lecsillapodására.

A jó adós. Magyarország kapta ezt a megtisztelő nevet Fabinyi magyar pénzügyminiszter londoni tárgyalásai alkalmával. Megállapították, hogy a magyar kormány teljesen megfelelt a nemzetközi adósságok fizetésére vállalt kötelezettségének s az új tárgyalásokon jelentős kamatleszállítást adtak Magyarországnak.

Harcok Abessziniában. Bár a háború befejeződött, a szét-szórt abesszin hadsereg egyes csapatai folyton nyugtalanítják az olaszokat. Több magasrangú olasz repülőtest lett áldozata orvátámadásuknak s az Abesszi-

niát átszelő vasutvonalat is állandóan támadják a zavargó csapatok. Az olasz kormányzó érthető eréllyel jár el a zendülők ellen s az bizonyos, hogy rövid idő alatt helyreáll a rend az új olasz tartományban.

Zavargás Spanyolországban. Jobboldali felkelésre készültek Spanyolországban, de minden eredmény nélkül. A felkelés kiszemelt vezetőjét Iesből meggyilkolták s temelésekor a kommunisták megtámadták a menetet. Ugy látszik, évekre kerül, amíg béke lesz spanyol földön.

A magyar külkereskedelmi forgalom ez év első felében jóval nagyobb volt, mint tavaly ilyenkor, de a behozatal értéke 3 és fél millió pengővel haladta meg a kivitel értékét. Ennek oka főként a tavalyi rossz termés miatt szükségessé vált nagy kukorica bevétel. Az év végéig azonban ez a kedvező eredmény meg fog változni, mert a termés jó, a felesleg elhelyezése sikerült s máris nagy erővel folyik a szállítása külföldre.

Terjesszük a
„Magyar Nép“-et!

Belpolitikai hírek

Csaknem kormányválságot okozott Titulescu. Titulescu külügyminiszter külföldi tárgyalásairól váratlanul hazaérkezett, hogy fontos belpolitikai és külügyi kérdéseket tárgyaljon meg a kormánnyal. Titulescu külügyminiszter hazaérkezése után azonnal kihallgatáson jelent meg Őfelsége Károly király előtt és beszámolt a külpolitikai helyzetről. Titulescu királyi kihallgatása több óra hosszat tartott. A hosszú ideig tartó kihallgatás alapján több Bucuresti-i ujság híresztelte, hogy Titulescu lemondott a külügyminiszteri állásról. Arról is írtak Bucuresti-i ujságok, hogy Titulescu és a kormány elnöke között fontos belpolitikai kérdésekben nagy véleménykülönbség van és ezért a Tatarescu-kormány le fog mondani. A helyzet azonban néhány nap alatt tisztázódott. A kormány nem mondott le és Titulescu is megmaradt állásában.

Elmaradt minisztertanács. Tatarescu miniszter elnöksége óta divatba jöttek a repülő-miniszter tanácsok. Ezeket a tanácskozásokat az ország nagyobb városaiban, vagy politi-

kailag jelentős helyein tartják. A legutóbbi ilyen minisztertanácsot Clujon akarták megtartani. A tervezett tanácskozás azonban elmaradt, mert a miniszterek fontos államügyek miatt nem távozhattak el a fővárosból.

Magyar telepések ünnepe. A Ludos községbeli magyar telepések jól sikerült magyar napot rendeztek. A délelőtti gyűlésen dr. Gál Miklós magyarpárti képviselő tartotta meg beszámoló beszédét. Beszédében méltatta a magyar parlamenti csoport munkáját és hangoztatta, hogy minden módon és teljes erőnkkel oda kell törekednünk, hogy a magyarság érdekeinek védelmében egységes maradjon. Gál Miklós képviselő beszámolójának elhangzása után bizalmát fejezte ki dr. Gróf Bethlen György országos pártelnök és dr. Willer József képviselő, a magyar parlamenti csoport főtitkára iránt. A magyar nap komoly része után vidám műsor következett.

Kétféle mérték. Mint lapunk előző számában közöltük, az Országos Magyar Párt nagygyűlését a kormány nem engedélyezte. Ezzel szemben a román politikai pártok zavartalanul tartják meg gyűléseiket, sőt mind újabb és újabb gyűléseket engedélyeznek.

Nincs izgatás a Képes Abécében!

A *Minerva*-nyomda kiadásában megjelent *Képes Abc* könyv terjesztése miatt Gyallay Domokos főszerkesztőnk és Fülöp Ferenc Sângheorgiu-Pădureni-i ref. lelkész az Odorheiu-i bíróság elé kerültek.

Először Fülöp Ferencet hallgatták ki. Ebben az ügyben ötödször került törvényszék elé. Emelt hangon szögezte le:

— Nem érzem magam bűnösnek, mert hatóságilag engedélyezett és a sajtóörtség által átvizsgált könyvet terjesztettem a népművelés érdekében.

Főszerkesztőnk a következőket adta elő:

— A könyv célja a népkultúra terjesztése. Ezt a kötetet bevezetésül szántuk egy tervbe vett ifjúsági könyvsorozathoz. Kiadásakor eleget tettünk a törvényekben előírt követelményeknek: a sajtóörtség átnézte a könyvet, engedélyezte is és így nem érezzük magunkat bűnösöknek.

Az ügyész szigorú ítéletet kért a vádlotakra, államellenes izgatásról akarta meggyőzni a bíróságot s ezen a réven szigorú

büntetést kért mind a szerzőre, mind a terjesztőre.

Dr. *Venetsek* Ferenc, Fülöp lelkész védője és Dr. *Fazakas* János *Gyallay* főszerkesztő védője, mind egészében, mind részleteiben megcáfolták az ügyész vádjait. Dr. *Fazakas* nagy jogi tudással mutatott rá arra a visszásságra, hogy a magyar kisebbséget legelemibb jogainak, kultúrájának gyakorlásáért is bírói eljárások alá vonják. A békeszerződések és az alkotmány rendelkezéseit egyformán sérti ez a törekvés.

A bíróság hosszas tanácskozás után meg-

állapította, hogy a Képes Abécében nincs államellenes izgatás s csupán a terjesztésről állapította meg, hogy rendeletbe ütközik. Kiágás címén

Fülöp Ferencet 800 lej fő- és 300 lej mellékbüntetésre, Gyallay Domokost 1500 lej fő- és 500 lej mellékbüntetésre ítélte azzal, hogy az összeg be nem hajthatósága esetén az előbbi esetben huszonnégy napi, az utóbbi esetben negyven napi büntetést ró ki.

Az ítélet ellen úgy az ügyész, mint a vádlottak feleltek.

Hírek

Bethlen György gróf a cserkészek között. A Clujtól nem messze fekvő Dragán völgyében táborozást rendeztek a cluji, magyar középiskolák cserkészei. A cserkész táborot meglátogatta dr. gr. *Bethlen* György, az *Országos Magyar Párt* elnöke és felesége. A cserkészek ügyes játékokkal szórakoztatták a vendégeket.

Milyen kedvezményt kapnak az adófizetők? A hivatalos lap egyik legutóbbi számában rendelet jelent meg az állami adók fizetési módozataira vonatkozólag. A rendelkezésből a legfontosabbakat és általános érdekeket az alábbiakban közöljük.

1. Az 1932. január elseje előtt esedékes adók törlesztése, 20 százalék készpénzzel, 30 százalék bonnal, vagy 3 százalékos kölcsönkötvénnyel történik. A fennmaradó 50 százalékot leírják.

2. Az 1932—33. és 1933—34. költségvetési évi állami adók: 20 százalék készpénzben, 80 százalék bonnal vagy 3 százalékos kölcsönkötvénnyel fizethetők.

3. Az 1934—1935. és 1935—1936. évi adók készpénzben és

kompenzálás útján, de csak az állammal szemben fennálló 1934—35. és 1935—36. évi saját követelésekkel.

A régi hagyatéki és bélyegilletékek, ugyszintén büntetéspénzek, hasonlóképp leszállított összegekkel fizethetők.

Szövetkezetek világünnepé. Közelebről tartották meg a szövetkezetek világünnepét. A kicsi mustármagból terebélyes fa lett. Ma a szövetkezeti eszmének apostoli hivatása van. Jobbá, önzetlenebbé, ember szeretőbbé teszi a népet. Ezenkívül részesekké teszi a dolgozókat a termelt javak hozamában.

Ellenőrzik az eladott ingatlanok értékejelentését. Az ingatlanok eladása alkalmával a gazdát cserélő épületek árát a szerződésekben sokan a tényleges árnál alacsonyabban szerepeltetik. Ebből sok kellemetlenség származott. Ezért a pénzügyminiszter elrendelte, hogy a pénzügyigazgatóságok készítsenek kimutatást a vidékükön érvényben lévő ingatlan átlag árakról.

Házasodik az angol király. Londoni hírek szerint Eduárd angol király nőül venni készül. Alexandrina, dán hercegnő akarja feleségül venni.

Helyes intézkedés. Magyarországon az igazságügyi minisztériumban törvényjavaslatot készítenek elé a konok pereskedők és a lelkiismeretlen ügyvédek ellen. A törvényjavaslat sok hasznos újítást vezet be. Így például bizonyos esetekben a vesztes fél felelőssé teheti ügyvédjét. Súlyos büntetést helyez a törvényjavaslat kilátásba azoknak, akik rosszhiszeműen, vagy gondatlannul indítanak pert.

Buza-rendőrség. Piac rovatunkban közöljük, hogy a kormány megállapította a buza legálacsonyabb árát. Hogy a rendelkezés betartását ellenőrizni lehessen, buza-rendőrséget szerveznek. A rendőrség rövidesen megkezdí működését. Minden esetben, amikor valaki a megállapítottnál olcsóbban adja el buzáját, jegyzőkönyvet vesznek fel. A jegyzőkönyv alapján az illető gazdát 500-tól 5 ezer lejig terjedhető pénzbírsággal sújthatják és öttől harminc napig terjedő fogházbüntetést szabhatnak ki.

Szigoru rendelkezések a rádió tulajdonosok ellen. A posta vezérigazgatóságának intézkedése alapján a rádió-díjakat előre kell fizetni. A postaigazgatóságok a közönség tudomására hozzák, hogy a hátralékos díjakat

30%-os költségtöbblet és kései delmi kamat felszámításával fogják behajtani. Ezenkívül a késedelmes fizető büntetésben részesül. A törvény értelmében ugyanis a hátralekos rádiótulajdonos 1200 leitől 6000 leig terjedő kártérítéssel és 2000 lei büntetéssel sújtható. Egyidejűleg figyelmeztetik a postaigazgatóságok a közönséget, hogy a lakásváltozásokat azonnal jelentésük be. Aki ezt elmulasztja, 100-tól 500 leig terjedhető bírsággal sújtták.

Névelemzési rendelet a jövő tanévre. Az iskolaügyi minisztérium újult erővel indítja meg a névelemzési munkát. A rendelet szerint a jövőben egyetlen gyermek sem kerülhet kisebbségi iskolába, akiről kiderül, hogy valamelyik őse román eredetű volt. A rendelet kimondja, hogy ilyen esetekben nem számít, ha a szülők más nemzetiségűeknek vallják magukat. Irányadó tisztán csak az, hogy a gyermek felmenő ősei között volt-e román, vagy nem. A rendelet egyébként a következőképpen szól:

„Tekintettel arra, hogy még ma is vannak kisebbségi előadási nyelvel bíró iskolák, amelyek elnemzetlenedett, vagy valamely kisebbségi vallásfelekezetre áttért román szülők gyermekeit is beírják, felhívjuk a figyelmet az elemi oktatásról szóló törvény vonatkozó rendelkezéseire és felszólítjuk a helyi tanügyi hatóságokat, hogy tegyék meg a megfelelő intézkedéseket az 1936—37-es tanév elején személyesen ellenőrizték, hogy a kisebbségi iskolákba egyetlen román szülőktől származó tanulót se irjanak be. A jelen körrendelet végrehajtásáért önöket személyileg felelőssé tesszük.”

Elsodorta az ár a Satumare-i uszodát. A Szamosba lehorogonyzott Satumare-i uszodát a megáradt víz elragadta. Az uszoda építménye három darabra tört és így huszonhét ember került halálos veszedelmbe. Az embereket sikerült megmenteni. Az uszoda roncsai Magyarországra uszta.

Csalás történt a Bacau-i vámhivatalnál. A Galați-i fővámhivatal kiküldöttjei megállapították, hogy a Bacau-i vámhivatalnál nagy csalás történt. A bűnös tisztviselők 10 millió lejtel károsították meg az államot.

Dalosünnep Dejen. Huszonnyolc dalárda részvételével rendezte meg az Országos Dalos szövetség kerületi versenyét. A dalosversenyen megjelent Dr. *Inczedy-Joksmán* Ödön országos elnök. A versenyen 28 dalárda vett részt. A dalosversenyt este kitűnően sikerült díszhangverseny zárta be.

Kisebbségi mozdonyvezetők áthelyezése. A román államvasutak igazgatósága rendeletet bocsájtott ki, hogy több kisebbségi mozdonyvezetőt helyezzenek át szolgálatára az Ó-királyságba. Az Oradea-i üzletvezetőség területéről tíz mozdonyvezetőt már át is helyeztek.

Saját helyiségében gyűlésezett a diciosanmartini Magyar Párt. A diciosanmartini magyarságnak bensőséges ünnepe volt, mert a Magyar Párt tagozatának intézőbizottsága első ízben tartotta gyűlését saját helyiségében.

Dr. *Barabás Béla* volt képviselő indítványozta, hogy *Pekry Géza* megyei elnöknek szavazának köszönetet azért a járda-

hatatlan munkáért, melyet a magyar kulturház megszervezése ügyében kifejtett, mert övé a főérdem, hogy a vármegyei magyar alakulatok végre, saját otthonukban rendezhetik meg gyűléseiket.

Ezután *Adorján Gábor* és dr. *Barabás Béla* ismertették a nemrégiben megalakult Városi Temetkezési Egylet alapszabályait és indítványozták, hogy néhány célszerű módosítást hajtson végre rajta. Ezzel a munkával dr. *Barabás Bélát* bizta meg az intézőbizottság.

Majd *Pekry Géza* elnök ismertette a megyei intézőbizottság nemrégiben hozott határozatait. Előadta, hogy nyolc tagból álló küldöttséget jelölt ki a sfantul-gheorhei országos magyarpárti nagygyűlésre. A küldöttség kérni fogja a nagygyűlést: hasson minden erejével oda, hogy a kormány a községi és városi tanácsválasztások megtartását rendelje el.

Végül dr. *Pálffy Ferenc*, a városi időközi bizottság egyetlen magyar tagja szólalt fel — Sajnálattal jelentette ki, hogy a város költségvetésében csak hatvanezer lejt irányoztak elő a négy kisebbségi egyház segélyezésére és ugyanakkor kétszáz ezer lejt kap a két többségi egyház. A sérelem annál nagyobb, mert a város lakosságának nyolcvan százaléka kisebbségi. Az ülés gróf *Béldy Gergely* elnök zárószavaival ért véget.

Vasárnap is folytatják az adóbehajtásokat. A pénzügyminiszter legutóbbi rendelete szerint az adóhivatalok vasárnap is kötelesek adóbehajtást végezni. Így az adófizető polgárok vasárnap is ki vannak téve az adóhivatalok zaklatásainak.

Készülnek az új 50 leiesek. Az új 50 leies pénzeket Ausztriában verik. Rövidesen megkezdnek az osztrák gyárból és forgalomba kerülnek.

Súlyos autószerencsétlenség történt Braziliában. Brazília fővárosában automobil versenyt rendeztek. Az egyik versenykocsi a közönség közé szaladt. Több ember azonnal meghalt, husz ember megsebesült.

Nem szabad játszani a döglött gránáttal! Kocsis József és Kis György Mózes az Arcusi erdőben döglött gránátot találtak. Haza vitték és Tegző Samu kertjében a gránátot egy felgyújtott szénaboglyába dobták. A gránát felrobbant és ötszáz méteres körzetben szilánkesővel borította el a házakat. A véletlen szerencsén mult, hogy senki sem sebesült meg.

Halállal végződött a kaláka. Capalnicmanastur községben a falu legmódosabb gazdája kalákában arattatott. A kalákát követő ivás alkalmával többen összeverekedtek. Egy Codra nevű falusi gazdát Pop Simon és Pop Stefan agyonütöttek.

A hordár hagyatéka. Angliában egy öreg vasuti hordár meghalt. Végrendeletében 100 font sterlinget (80 ezer lej) hagyományozott a rákbetegség kutatásának céljaira. A szegény hordár ezt az összeget egy egész élet munkájával gyűjtötte össze.

Július 28-án viszik át Magyarországon az olimpiai fáklyát. A berlini olimpiai játékok alkalmával a görögországi Athénből égő fáklyát visznek Berlinbe. A jugoszláv—magyar határon július 28-án reggel 9 órakor veszi át a fáklyát az első magyar fáklyafutó. A fáklya Szegedre délelőtt fél tizenegykor

érkezik. A Budapesti Hősök Térre, ahol az amerikai rádió által is közvetített olimpiai ünnepélyt rendeznek ez alkalomból, este félkilenckor futnak be az olimpiai fáklyával. Győrbe szerdán reggel kilenckor érkezik az olimpiai fáklya, amelyet délután fél háromkor már át is adnak az osztrák fáklyafutónak. A nagyszabású fáklyafutásban egyébként négyszáz fáklyafutó vesz részt. Az öregebbek 200—400, a fiatalabbak 1000—1500 métert futnak a fáklyával.

Pusztító jégverés volt Jibou környékén. Jibou környékén a napokban óriási jégverés volt. A jégdarabok között voltak negyed- és félkilós súlyok. A jég a még lábon álló vetéseket teljesen elpusztította, a learatott gabonában is óriási károkat okozott. A kalangyákat valósággi elcsépelte. A kukorica-földeken nyoma sem látszik, hogy kukorica állott rajtuk. Var községben az ár egy gyermeket elsodort. A nagy jégverés következtében sok ház ablaka betört és számos háziállat pusztult el. A vasuti közlekedést több helyen megakadályozta az áradás.

Halálos határátlépés. Arad irányában Butni Lajos és Szőnyi Pál magyarországi fiatalemberek utlevél nélkül át akartak jönni Magyarországról Romániába. A határrendőrök észrevették őket és reájuk lőttek. Butni Lajos holtan esett össze. Szőnyit elfogták és hadbíróság elé állítják.

Vilmos, volt német császár nagy beteg. A német birodalom volt császára súlyos beteg. Orvosai mindent megtesznek, hogy életét megmentésék, de a hírek szerint a volt császár nem fog felépülni halálos betegségéből.

Megöltek a méhek két lovat. Ujzéland szigetén két értékes lovat méhek támadtak meg. A méhek annyira összeszúrták a lovakat, hogy a két értékes állat elpusztult.

Agyonnyomta a szekér. Valea Stramban Benedek Lajos gazdálkodó fát fuvarozott. A kereket hegyen lefele nem kötötte jól meg és a súlyos szekér megszaladt. A szekér elütötte és halálra gázolta Benedeket.

Halálba ugró akrobaták. Az életükkel játszó artisták veszélyes mutatványairól rendkívül érdekes képekkel illusztrált cikket közöl a *Délbáb* új száma, amely nagy terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg. A remek képes rádióműsorokon kívül pompás színházi beszámolókat, pletykákat, nagyszerű filmrovatot, kitűnő novellákat és több mint száz képet közöl a 100 oldalas népszerű színházi képeslap.

Ikrek csodálatos élete. Páratlanul érdekes képekkel illusztrált cikket közöl az ikrek csodálatos életéről a legnépszerűbb magyar képeslap, *Tolnai Világlapja*. A legkiválóbb magyar írók novelláin kívül számtalan pompás cikket, nagyszerű folytatásos regényt és közel száz képet talál az olvasó Tolnai Világlapjában.

Kérjen mutatványszámot gyermeke számára az

UJ CIMBORA

című képes gyermeklapból. Megjelenik havonta háromszor
Előfizetési díj egész évre 200, félévre 100, negyedévre 50 lei.
Szerkesztőség és kiadóhivatal Cluj, Str. Baron L. Pop 5.

Kertészeti tapasztalataim.

— Hozzászólás Bodor Kálmán cikkéhez. —

Nagyobb városok vagy gyári üzemek közelében vigyük ki a szántóföldekre is a kevésbé kényes kapásokat, illetve zöldségeket, mert mindig jobban meghozza gyümölcsét, mint a kukoricatermelés.

Igaz, hogy több dolog is van vele, de éppen, mert állandóan hoz egy-egy kis jövedelmet s mert változatosságánál fogva mintha kellemesebb foglalkozás volna, ne idegenkedjünk a mezőgazdaságot összehozni a kertgazdasággal.

Magam mintegy 10 km. távolságra vagyok a várostól s mintegy 100 hold bulgár kertészettel állok szemben a piacon s bár különösen az idén igen olesó volt a zöldség, még sem riadok vissza a zöldségtermeléstől, bár azt tapasztalva, hogy a gyümölcstermelés könnyebb és biztosabb jövedelmet hoz, illetve a gyümölcs mindig keresettebb cikk a piacon, kis kertemet gyümölcstermelésre állítom be részben s a kertben főleg a minél értékeesebb dolgokat hagyom meg, egyebet kitelepítetek a kukorica forgóba. Számos kísérleti feljegyzésem van arra nézve, hogy mi hoz ugyanakkora területen legtöbbet s azt láttam legutóbb, hogy a vetőmagvak mellett a tárkony és földi eper adta a legjobb és legbiztosabb bevételt. Szamócat vagy földi epret óriási nagy gyümölcsűt termelek. 45—50 db. a legrszebbekből 1 kilógrammot nyom.

Bármilyen sokat el lehet adni belőle. Ahol kisgyermekesek vannak, ott egy kis darabot külön gyermeklegelőnek kell meghagyni, amivel teljesen ők rendelkeznek, mert akkor a többi nem bántják; legalább én így szoktam csinálni, viszont ez nem jelenti azt, hogy a többiből ne kapnának. Minél finomabb valamely zöldségféle, annál több dolog van vele, amit ha nem végzünk idejében, jobb ha egyszerűen csak lucernát hagy az ember kertjében. A zöldségfélék pontos gyomlálása, amint azt Bodor Kálmán is említi, igen fon-

tos s e körülményt viszont nem szabad figyelmen kívül hagyni a kisgazdának, mert ha nincs népes családja, vagy segítsége, azt sem tudja különösen egy-egy esős tavasz végén, nyár elején, hogy a mezőre vagy a kertbe vagy háziállatai gondozására szaladjon-e, ráadásul még ha méhei vannak s azok is elkezdnek rajozni...

Mindezt tapasztalatból mondom, de korántsem azért említem fel, hogy elvegyem a kisgazda kedvét a kertészkedéstől, de ezzel mind számot kell vetni.

Egyik elég jól értékesíthető zöldség a hagyma is, mert az tömegfogyasztási cikk, akár magját, akár mint palántát, akár mint jövő évi dugványt vagy ez évi étkezési hagymát hozzuk forgalomba.

Egyik igen háládatos zöldség a téli saláta, ami kora tavasszal mindig biztos bevételt biztosít. Hosszu, keskeny táblába szoktam évről évre vetni a „Nansen“ téli salátát ősszel buzavetés táján. Általában minden korai zöldséget, mint a spenót, korai hagyma, korai retek, korai zöld borsó stb. úgy állítsuk be egymás végébe, hogy a megüresedett földet ne ásní, de lehetőleg fogatos erővel szántani lehessen s esetleg trágyázni is. Roppant fontos, hogy amint az egyik tábla kiürült, azonnal alászántjuk s újra beállítsuk másodszor, esetleg harmadszor is ugyanazt a területet.

A téli fejessalátát sokáig mint főleg feles salátát szoktam eladni május 10, illetve 15-én. Sokat ritkítgattam, kapálgattam, ujabban azonban ősz elején megszántom a táblát s azután október elején jó bőven trágyázok félig érett trágyával, azt azonnal jó mélyen alászántom, a felületet bevetem mint a buzát sűrűn s azután beboronálom, mindent fogatos erővel. Tavasszal már igen korán zöldül és fejlődik a téli saláta, amely már ősszel szépen kikelt. Télen nem fedem le, mint

...míg tettem, mert úgy sem fagy el az apró gyönyörű s viszont tavasszal, ha a hó elmegy, a legesekélyebb napfény és melegség is érkezik.

Alulról a trágyás föld melegít s a gyökérzet is buján fejlődhetik a laza szellős talajban. Ezután csak folyton ritkitom és szedem, de úgy, hogy össze ne tapossuk a táblát, tehát a keskeny sávot a két széléről tépgetjük, de nem igen gyomláljuk, mert a sűrű saláta lefojtja a dus leveleivel részben a gyomot. Kapálni rendszeren és gyomlálni csak a vetőmag termelésre beültetett táblát szoktam, amelyhez a legszebb és legzömökebb egyedeket tépem ki tavasszal és ültetem külön táblába.

Gyönyörű szép fejeket szokott hozni a Nansen téli saláta, akárcsak a tavasszal vetett Május királya nyári saláta nyár elején, de ez utóbbi későbbben korószik ki, tovább használható, mint fejes saláta. Mikor a tavasszal vetett nyári saláta piacra kerül, a téli mindig erőteljesebb, szebb lesz és hamarabb elkél, mint a nyári. Ezen eljárásra az készítetett, hogy kereskedők, akiknek a növénytermeléshez különben nem sok közük van, melegebb vidékről autón hozták piacunkra drágán; mi sokat adunk olesón; igaz, nem olyan szép fejes, de most sok és olesó a jelszó. A bulgárok is így tesznek.

A paradicsom-termelés a korán termelőknek igen szépen bevált. A bulgárok nagy mesterek e tekintetben, egyik városi ismerősömnek ajánlottam üvegablakok alatt melegágyban a palánta előállítását, miként a bulgárok teszik s különként 20 lej árral kezdve, 7-8 lejre jött le akkorra, amikor mi kezdtük piacra vinni a mieinket s mi vékánként tehát 14 kg-ért kaptunk annyit, mint ők 1 kg-ért. Igaz, hogy a kiscgazda nem kertész, de miért ne tehetnék meg mi is azt, amit a bulgár, kivált aki városban vagy igen közel városhoz lakik s a vevő a házhoz megy?

Csak egy-két tömeg fogyasztási zöldségről emlékeztem meg részletesebben, de nem azért, mintha nem lehetne egyéb féléket is, mint pl. spenót, murok, petrezselyem, fokhagyma, korai burgonya, korai karalábé, sőt káposztát is ősszel, vagy tél végén vetni, sőt egy jól beállított spárgatáblát évek során csak szedni és eladni, hanem mert a hagymát

KOMOLY KÉRDÉS!

Miért tűri,
hogyan
kinozza a

RHEUMA, ISCHIAS, KÖSZVÉNY
oldal, hát, gerincz, szűrás
szagatás és keresztcsont
fajdalom?

Mikor a csodás hatásu
Spongillia

FÁJDALOMÖZŐ CSÚZ ÉS KÖSZVÉNYKENŐCS
BIZTOSAN MEGGYÓGYITJA!

ÁRA 0 LEI KONCZ GYÓGYSZERTÁR
és postaköltség • ODORHEIU •

és salátát kevés ember nem fogyasztja szívesen.

Valóban igaza van Bodor Kálmánnak, hogy igen sok az olyan zöldség, amit a földmives ember nem szívesen fogyaszt, mint a spenót, főzötök, murok, cékla; pedig ha tudná, hogy pl. a spenót nagy vastartalmánál fogva valóságos gyógyszer, talán szívesebben etetné sápadt gyermekeit zöldségfélékkel, mint pálinkával gyógyítaná, amelynek minden cseppje méreg gyermekek részére használva.

A piros paradicsomban, zöld paprikában — magam sem tudtam meg csak újabban — minő fontos anyagok — vitaminok — vannak. Feltűnt azonban s gondoltam, hogy valami különös táperő kell, hogy legyen az érett piros paradicsomban és dinnyében, mert két kis gyermekem reászokott és nyersen, mint „piros almát“ fogyasztotta hónapokon keresztül, sőtalan, az érett paradicsomot s egészségesebbek, pirosabbak voltak, mint tél folyamán, amikor sertéshúst is ettek.

A zöldség- és gyümölcsstermelés és fogyasztás nemcsak népegészségügyi szempontból fontos, de a munkanélküliség leküzdésének is egyik legbiztosabb szere.

Paradicsom- és dinnyeéréskor kis kertekben vig élet, nagy sürgés-forgás szokott lenni, asszonyok, leánykák, gyermekek gyülekeznek szerdán dél felé s az estéli órákban paradicsommal tele kosárral s a helyszínén kifizetett napszámmal oszlanak haza jó kedvvel. Nincs is annál jövedelmezőbb és olesóbb

termelés a világon, mint amikor a napszámos tele gyomorral és jókedvvel tér haza fáradtságos munkájából kölesönös meglepedésre...

Kivánom, hogy zöldségtermelő kisgazdátársaimat inkább ilyen hangulat szállja meg,

mint az a szorongó érzés, amely Bodor Kálmán melegen érző lelkét hosszú és értékes cikkei megírására késztette.

Nagy Albert,
okl. gazda.

Háziállatok védelme. A néhány hónappal ezelőtt szentesített új büntető törvény a háziállatok védelméről is gondoskodik. Aki beteg állatot használ munkára, öttől husznapig terjedő elzárással sújthatják. Akik oktalannul ütlegetik állataikat, vagy pedig a szárnyas-állatokat fejfelé szállítják, szintén büntetésben részesülnek.

Végleges beszámoló a terméstről. Csaknem mindenféle megkezdődött már a cséplés és most már végleges képet lehet alkotni arról, hogy milyen volt a termés? A Banatban 25 esztendeje nem volt ilyen bőséges termés. A buza sok helyen 20 mázsát ad holdanként. Az árpa

holdanként 24 mázsát termett. Arad-megyében a termés jó közepes, a banatinál azonban jóval gyengébb. Bihar-, Salaj- és Salmar-megyékben nagyon jó termés van. Somes-megyében kitünő termés van. Ardeal közepső részén vidékenként a termés nagyon változó. Több helyen, különösen a Mezőség környékén nagyon jó a termés. Megállapítható, hogy sok helyen az üszög nagy kárt tett a buzában. A Székelyföldön kitünő termés van. Különösen a buza és a zab sikerültek nagyon jól, a kukorica vetések is gyönyörűen fejlődnek.

A "MAGYAR NÉP"-et terjeszteni magyar kötelesség.

Arankaveszedelem.

Erdély minden részéből mind azt jelentik, hogy az utóbbi két évtizedben ilyen aranka-fertőzés nem fordult elő. Miután ez az alattomos elősdi, védekezés híján, könnyen egészen tönkretelheti annyira értékes és az állattartásban egyenesen nélkülözhetetlen takarmánynövényeinket, nem lesz érdektelen e kérdéssel tüzetesebben foglalkozni.

Az arankaveszély lényegét gazdáink nagyrészt ismerik. Ezen elősdi csirája a földbe furakodva, szilárd helyre kerül és szára csigavonalyszerű mozgást végezve a gazdanövényre rátaál, arra rácsavarodik és az érintkezési oldalon fejlesztett szívóival, a gazdanövény (lucerna, here) kész táplálékát elvenja, miáltal azt, valósággal megfojtja.

Az aranka kártétele váltakozó. Rendes, közepes fertőzés esetén 30-40%-ig fertőzött a lucerna és here. Az idén Transilvânia és Banát számos vidékén, már most 70%-os fertőzés is tapasztalható. A fertőzés természetesen rohamosan terjed tovább, tehát könnyen elképzelhető a kártétel nagysága pénzértékben s takarmányhiányban kifejezve.

Gazdáink többféle védekezést ismernek.

Elsősorban említendő meg a vetőmagtisztítás, mely kétségtelenül gátolja az aranka elterjedését. Ez azonban mégsem nyújthat teljes védelmet (ezt láthatjuk különösen az idén), mert az aranka más növényeken is elősdi s a madarak széthordják a magját. Azonkívül igen sok gazda nem államilag ólomzárolt vetőmaggal dolgozik, tehát tábláj erősen fertőzötték s a madarak könnyen terjeszthetik a bajt.

Egy másik módszer a kikapálás s az aranka kikapált gyökereinek a föld egy részével való elhordása. Azonkívül meg szokták a foltokat hinteni szalmával s meggyújtják.

Mindkét módszer kétségtelenül eléri a cél egy részét, tudniillik az aranka tényleg elpusztul, de ugyanakkor az előnnyel nagy hátrány is jár.

Elpusztul maga a lucerna és lóhere is, amit ilyenformán újra kell vetni, tehát takarmány, és vetőmag vesztéssel kell számolni.

Egyetlen célravezető módszer

Mint a rabló az áldozatát,

ugy fojlja meg

Az aranka a lóherét és lucernát!

Csak

NOVENDA (vagy KUSKUTAN) permettel

pusztul el az aranka
s marad meg az anyanövény.

Anyagrendelés céljából felvilágosítás
nyerhető lapunknál.

arankás foltok lekaszálása és permetezése 10% Kuskutan, még inkább 5%-os Novenda, mely 10 perc alatt rendelt elpusztítja az arankát és eső után, a lucerna vagy teljesen arankamentesen behajt.

permetezésre használható egy- berti öntözőkanna, melynek árszája van, vagy pedig permetezőgép. Nagyon fontos, négyzetméterenként leg- 1 liter permetlevelet juttas- a növényzetre, tehát a fol- alaposan meg kell locsolni, az széléin túl is.

Novenda használata azért jobb, mert ez sokkal ol- 30 mint a Kuskutan és épp 30 hatásos.

lekaszált arankás here, vagy ma elhordásánál legyünk gázatosak, nehogy szétszór- az aranka magvait. Takar- 30 esó etessük fel, mert az 30 magvak trágya formájá- könnyen visszakerülhetnek 30 lókra.

Lapunk előfizetői a védőszer- 30 résénél ezutal is 7,5%-os 30 agedményt élveznek. For- 30 nak tehát minél sürgősebben 30 zanak, mert minél tovább halo- 30 nak a permetezést, annál na- 30 bb lesz a fertőzött terület.

Árnyalták a buza árát!

A buza értékesítéséről szóló 30 rendelet szerint a 77 ki- 30 buza ára július, augusztus, 30 szeptember és október hóna- 30 ban vagononként 35 ezer

Egy mázsa buza tehát 350 30 A következő hónapokban a 30 ára mázsánként 10 lejjel 30 gyal. A fenti minőségű bu- 30 zál gyengébb vagy jobb mi- 30 nőségű buza ára egy százalék- 30 olcsóbb, vagy drágább. A

rendelet szigoruan meg- 30 30, hogy a fenti áraknál ol- 30 30ban buzát vásárolhassanak 30 kereskedők.

A buza árának törvényes sza- 30 30zásával kapcsolatban me- 30 elrendelték a kenyérbélyeg 30 30zatát. Városokban a pé- 30 ezután ellenőrző bélyeget 30 hogy ragasszanak a ke- 30 tre.

Belgiumba nem lehet búzát szállítani Romániából.

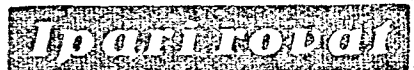
A belga kormány váratlanul megtiltotta a romániai búza- nak Belgiumba való bevitelét. A rendelkezés azért történt, mert Belgiumnak nagy pénz- beli követelései vannak Romá- niában és a követeléseket nem tudja behajtani. A belga kor- mány tiltó rendelkezése nagy kárt jelent a romániai gaz- dákra nézve, mert tekintélyes mennyiségű búzáról van szó. Belgium, hogy az ország lakós- sága számára a kenyérmagvat biztosítsa, Magyarországgal kötött szerződést buzaszállításra vonatkozólag. A magyar gaz- dáknak 50 ezer vagon búzát fog- nak Belgiumba szállítani.

Érzik az Amerika-i rossz termés hatása!

Lapunk előző számában kö- zöltük, hogy az Amerika-i gabo- natermés a szárazság és a hőség miatt sok helyen teljesen meg- semmisült. Ezeknek a híreknek a hatása alatt a buza árában drágulás következett be. A ke- reskedők a törvényesen megállá- pitott legalacsonyabb árnál már most is drágábban vásárolják a búzát. Egyes piacokon 100 kiló buza ára 400 lei felé emelke- dett.

Idegen bor után kutatnak a termelőknel.

A fennálló rendelkezések ér- telmében, a bortermelők kedvez- ményes adó és illeték mellett árusítják saját termésű boraikat. A pénzügyi hatóságok több he- lyen megállapították, hogy a ter- melők másoktól vásárolt bort árusították. Ezért szigorú vizsgála- tot vezettek be. Ahol a termelő- ről megállapították, hogy idegen bort adott el saját termésékep- pen, súlyos büntetést róttak ki.

Reinhardt Gyula ünneplése.

Bensőséges ünnepet ült Arad város iparossága. Egyik leg- képzettebb és minden tekin- tetben érdemes iparosvezérét, Reinhardt Gyulát részesítették ünneplésben abból az alkalom- ból, hogy betöltötte 70-ik évét. Reinhardt Gyula részt vett az iparosság minden megmozdu- lásában és nagy érdeme van abban, hogy az aradi iparosok hitelszövetkezete kifogástalanul végzi áldásos munkáját.

Perek az ipartestületek felosz- latása miatt.

Az ipartestületek az új tör- vény értelmében megszűntek. Az ipartestületek vagyonát a mun- kakamaráknak adták át. Mint- hogy a felosztott ipartestületek vagyona az ipartestületek tagjait illeti meg, a felosztott ipartes- tületek miatt máris nagyon sok per keletkezett.

Székházavatás Târgu-Mureş-en.

A Magyar Iparosegyesület lé- lekemelő ünnepség keretében avatta fel Târgumureş-i székhá- zát. Az ünnepségen résztvettek az egyházak képviselői, az ösz- szes ipartestületek és az iparos- ság csaknem teljes számban. Az új épületet Lakó Sándor római katolikus, Tóthfalusy József re- formátus, Bayer Fülöp luterá- nus, Halmágyi János unitárius lelkészek és dr. Löwy Ferenc zsidó rabbi áldották meg. A fel- avató ünnepségen Bustya Béla ismertette az új székház megszü- letésének történetét. A diszköz- gyűlésen nagy sikerrel szerepel- tek az iparos dalárdák, azután pedig műkedvelői előadás volt. A jól sikerült előadást tánc kö- vette.

Mulatók

Nyárfa alatt.

*Öreg nyárfa alján heverek,
Zúgnak, zúgnak fenn a levelek,
Szellő sincs, csak egy-egy lehelet,
Mégis zúgnak fenn a levelek.*

*Gonosz átok ülhet terajtad,
Mi az, ami folyvást sóhajtat?
Örök búban élni: nehéz a',
Ném úntad-e még el, szegény fa?*

*Nem okajtod-é még a telet,
Mikor elhull minden leveled?...
Öreg nyárfa, nem kell felelet,
Rokon az én sorsom teveled.*

*Bármí csendben folyt is életem,
Nekem se volt nyugtom sohasem,
Lelkem csak sóhajtott, remegett,
Mint, vén nyárfa, a te leveled.*

Vargha Gyula.

Várat vesz be a szerelem.

Gömör vármegyében fekszik Murány vára. Tulajdonosa a bolgárok volt uralkodója: Ferdinánd gyakran tartózkodik itt.

A várnak jelentős szerepe volt a magyar történelemben, főleg akkor, amikor I. Rákóczy György erdélyi fejedelem harcban állott III. Ferdinánd osztrák császárral. Vezérei: Götz és Puchheim Murány várat minden áron el akarták foglalni. A nagy feladat végrehajtására Wesselényi Ferencet szemlélték ki.

Maga Wesselényi nem vette szívesen a megbízást. Nagyravágyó férfi volt, aki mindig gyors, könnyű győzelemre vágyott. Azt pedig tudta, hogy Murányt egyhamar be nem veheti. Iparkodott hát elhárítani magától a megbízást, de a vezérek nem tágitottak és így Wesselényi Ferencnek vállalnia kellett a vár ostromát.

Wesselényi Ferenc akkoriban vitézi ereje teljében állott. Fülel vár kapitánya volt. A negyvenegy éves főúr özvegyé vált nemrég, mert angyali lelkű felesége, Bosnyák Zsófia jobblétre szenderült.

Wesselényi Ferenc Murány alá érkezett és a várat körülkerítette. Seregében szigorú fegyelmet tartott. Maga többször körüljárta a táborát, hogy meggyőződjék, rendben van minden. Azt hitte, a vár parancsnoka hamar fel fogja adni a várat, de ebben elhatározott. Murány várat Széchy Mária volt Széchy Györgynek leánya. A férje, Belhá István, meghalt, az öreg Széchy György. A vár tehát az igéző szépségű Széchy Mária maradt. S mert a Széchyek kurucok voltak, maga a vár szép urnője is kuruc volt, hallani sem akart arról, hogy a várat a császárpárti Wesselényinek átadja.

Amint Wesselényi körülzárta Murány várát, első dolga volt, hogy követet küldjön a vár urnőjéhez. Annak rendje-módja szabályozott, bevezették bekötött szemmel a belső várba, amikor levették szeméről a kendőt, egy teremben állt Széchy Mária előtt. A gyönyörű asszony testét páncél fedte és éles kard volt oldalára kötve. Széchy Mária szépsége annyira meglepte Wesselényi követét, hogy egyideig szótlán maradt.

Csak a vár urnője szavára rezzent meg. — Mi a kívánságtok?

A követ készen volt a válasszal:

— Uram, Wesselényi Ferenc, Fülel kapitánya azt kérdezteti, feladja-e Murány parancsnoka a várat, avagy ő maga kéri meg az utat, amely birtokába vezet!

Széchy Mária elpirult. Valószínűleg múlt emlékei lepték meg szívét. Hiszen Wesselényi Ferencet szerette lánykorában, és csapongó Wesselényi elhagyta.

— Rövid volt a kérdés, — felelte Wesselényi. — legyen hát rövid a válasz. Ha Wesselényi Ferenc a vár birtokára vágyik, jöjjön maga a kulcsokért.

Wesselényi az izenetre a vár ostromát látott. Kora hajnalban megszólaltak az ágyúk. Okádták a tüzet, golyót a várra, de Széchy Mária sem maradt tétlen. Katonái Wesselényi hadát véresen verték vissza.

Wesselényi másnapon, harmadnapon támadott, de hasztalanul. Végre Wesselényi alvezére: Drágfy azt tanácsolta urának, hogy győzzék be a várat csellel.

Wesselényi nem hajlott a cselre. Győzte. De amikor újabb és újabb kísérletek nem juttatták az annyira óhajtott várhoz, kába, végre hallgatott Drágfya.

Drágfy tudta, hogy a Murány várában a katonák ardealiak elégedetlenek Széchy vezérével. Nem tetszik azoknak az asszonyok. Különben a honvagy is erőt vett rajtuk. Ezek az ardealiak szívesen hagynák ott a várat.

Ezért elhatározták, hogy a támadáskor megadnak foglyot visszaküldik a várba. Megkínálják honfitársaikat. S mert a kapuk előtt rájuk van bízva, éjjel tüzzel jelt adnak és akkor a leeresztett várkapun át bejutnak a várba és Murány Wesselényi kezébe kerül.

Az ardeali fogoly, aki Drágfy embere volt, megkérkedett a várba. Azt állította, hogy megszökött Wesselényi táborából. A katonák megengedték. Ott honfitársai közé került és csakhamar bizalmas beszélgetést folytatott velük, hogy milyen járatban van. A honfitársai szívesen hallgatták a beszédet, de szívesebben fogadták a Wesselényi ardeali szóra szó következett és az erdélyiek is meg voltak a tervvel.

Éjjel az ardeali katonákra került a sor a várban. Ahogy beköszöntött az est, Wesselényi táborából megindult Drágfy elvezető csapattal. Észrevétlenül jutott a vár közelébe. Ott elhelyezkedtek és megbeszéltek a jelre. Egyszerre csak tűz esett fel és csörögtek a várkapu láncai. A katonák meleszkedtek. A kapu megnyílt, erre

Drágfy csapatával a kapunak rontott. Csak hogy barátságos karok helyett ágyugolyók fogadták. Széchy Mária felfedezte az árulást és Drágfy alig tudott csapatával megmenekülni.

Wesselényi Ferenc így sem ért célt. Az utolsó kísérlet volt hátra. Sem erőszak, sem eszel nem segítette a vár birtokába, megki-

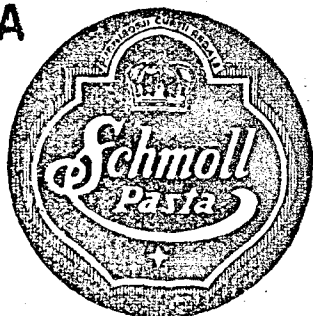

Széchy Mária hajlíthatatlan maradt...

szerű szerelemmel a várat elfoglalni. Drágfy küldte fel azzal az izennel Széchy Máriához, hogy utoljára szólítja fel a vár átadására. De nem ez volt a fő. Levelet küldött Széchy Máriának, amelyben kezéért esedezik. A levél tartalmáról senki sem tudott.

Drágfy a várban átadta ura izenetét.

A

CARNAUBAVIASZ köröcskékkel táplálja, gondozza és ápolja a bőrt,

ezért **alcsóbb a többiekénél és egyuttal....**

a legjobb **ORVOSSÁG**

az Ön

részére.

Széchy Mária hajthatatlan maradt. Akkor adta át Drágfy Wesselényi levelét. Széchy Mária elcsitett a levélkével és hogy 'elolvasta, ő is választ irt Wesselényinek. Ebben a válaszban azt irta, hogy a levél átadását követő éjjel, pontban éjfélkor várja; a kaputorony egyik ablaka világos lesz és kötélhágcsó áll majd Wesselényi rendelkezésére.

Wesselényi Drágfyval tanácskozott. És bár Drágfy óva intette urát, az hajthatatlan maradt.

Éjjel elindult a várhoz. A vártorony ablaka tényleg világos volt és a kötélhágcsó sem hiányzott. Felkúszott a kötélhágcsón és csakhamar ott termett a kivilágított ablakban. Ahogy a szobába ugrott, sötétség lett. Erős karokba került és kezére hurkot kötöttek. Wesselényi fogva volt.

A várbeliek Széchy Máriához vezették. A várurnő tudtára adta Wesselényinek, hogy szívesen megy feleségül hozzá, ha I. Rákóczy György pártjára áll. De Wesselényi inkább a halált választotta. Széchy Mária el is készíttette a bitófát és hogy napokon át hasztalanul igyekezett elcsábítani Wesselényi Ferencet: az utolsó kísérlethez folyamodott. A

királyhoz hű Wesselényit halálra ítélte és ítélet végrehajtására is kitűzték a napot.

A szomorú reggel is megjött. Wesselényi Ferencet — még mielőtt a vesztőhelyre vezették volna — még egyszer felszólították legyen hive az erdélyi fejedelemnek. De Wesselényi elszántan felelte:

— Inkább meghalok, de eskümhöz hű len sohasem leszek . . .

De erre nem került a sor. Széchy Mária végre is engedett és neje lett Wesselényi Ferencnek.

Apróságok Adomák

Inkább az anyja hite szerint.

Egy házaspárnak nagyon különböző nézete volt gyermekeik nevelésére nézve. Az anya csendes és istenfélő, az atya ellenben könnyelmű volt, aki minden komoly gondolatot elutastott magától.

— Gyermekeim, ne olyanok legyetek, mint anyátok! — mondogatta. Egy nap azonban legidősebb gyermeke megbetegedett és szemmelátható volt, hogy közeledik a halálhoz. A beteg azonban azt akarta, hogy nehéz óráiban csak édesanyja legyen mellette, mert annak gyengéd és szerető szava nagy vigasztalására volt szívének. Az atyát a csapás egészen összetörte. Mikor

egyszer a gyermeke ágya mellett állt, az így szólt neki: „Édesapám, én tudom, hogy meg kell halnom. Hogyan halljak meg?, a te hited szerint, vagy az anyám hite szerint?“. Az atya megdöbben s először hallgatott és aztán így szólt:

— Gyermekeim, ha meg kell hallnod, akkor az anyád hite szerint halj meg.

Igy is történt. A gyermek hívő lélekkel és jó reménnyel aludt el a Jézus Krisztus karjaiban. S később az atya is békét s üdvöt talált az ő gyermeke Üdvözítőjénél.

A biblia tisztelete.

A németek óriás-légihajóján a „Hindenburg“-on könyvtár áll az utasok rendelkezésére. A könyvtárban diszhelyet kapott egy gyönyörű kiállítású biblia

Az utasok közül nagyon sokan olvassák a Szentírást.

Fertőző csirák a bankjegyeken.

A papír bankjegyek nagyon sok fertőző betegséget terjesztenek. Vizsgálatokkal megállapították, hogy egy bankjegy átlag 5—10 ezer fertőző csirka található. Azt is megállapították, hogy ha egy bankjegy fertőző betegségben szenvedő ember kezén megy át, a csirka két-három hónapig fertőzőképes állapotban marad a bankjegyben. Ezek a megállapítások arra figyelmeztetnek, hogy ha bankjegyekkel járunk utána mindég mossuk meg kezünket.

Baj van az énekes madarakkal.

A természettudósok megállapításai szerint az énekes

napjainkban rosszabbul kelnek, mint régebben. A kórházak, pinyék, rigók dala egyhangubbá válik és haladnak visszafelé a marak az éneklés tudományától lehet tartani, hogy minden elfelejtene énekelni. A kutatók megállapítása szerint csak a művelt vidékek marainál észlelhető a dal tudomány megromlása. A kórház lakott vidékeken a marak dala nem vesztett eddigi marásából és szépségéből.

Az oleánder, mint gyógy-növény.

A régi magyar házak szép része az oleánder. Lapunkban többször írtunk az oleánder növényről. Közöltük, hogy az oleánder levele mérget tartalmaz és ezért óvatosan kell bántani a növényvel. Különösen gyermekekre nézve lehet veszélyes az oleánder levél alapján előálló mérgezés. Dél-vidéken előfordul az is, hogy állatok kapnak súlyos mérgezés az oleánder levéltől, vagy állat hajtásaitól.

A legújabb németországi vizsgálatok alapján megállapították, hogy az oleánder levélben gyógyhatású anyag is van. Ez az anyag hasonló hatású a gyüszü-virágban levő anyaghoz, amelyből az úgynevezett digitálisz tartalmu orvosságokat készítenek. A digitálisz tartalmu orvosságokat szívgyógyítására használják, különösen a szívizom betegségénél jut nagy szerep a gyüszü-virágban levő szernek. A vizsgálatok szerint az oleánder anyaga jobb a gyüszüvirág anyagnál, mert állandó és bizonyos vegyületet alkot. A nagy mennyiségű vegyületet alkot a leg-

újabb felfedezések alapján már gyártják az oleánderből a gyógyszert.

Hány zsidó él a világon? A zsidóságot sok helyen üldözik. Németországtól Palesztináig. Gyakran előfordult ez a történelemben, de mindig csak olyankor, amikor a gazdasági világválság tücsapott a megszokott mértéken. Főként azokban az államokban üti fel a fejét a zsidóüldözés, ahol a zsidók tömegesebben laknak. Ma az egész világon körülbelül 16 millió a zsidók száma. Legtöbb zsidó él Lengyelországban és Ukrajnában, körülbelül 3½ millió, az Egyesült-Államokban 3,400.000, Oroszországban 1,700.000, Németországban több mint 500.000 él. Ez a szám azonban alaposan lecsökkent. Magyarországon a legutolsó hivatalos kimutatás szerint 477.000, ebből egyedül Budapesten 215,512, Csehszlovákiában 450.000, Angliában és Ausztriában 300—300.000, Jugoszláviában 200.000, Franciaországban 150.000, egész Afrikában 160.000.

A házasság hatása.

— Hogy érzed magad, mint házasember?

— Egyenesen megfiatalodtam. Mintha újra iskolásgyerek volnék.

— Hogy-hogy?

— Csak titokban merek-do hányozni.

Megoldás.

— Nem fél, hogy a madarak lecsipkedik a veteményeket? Miért nem állít föl a kertben madárijesztőt?

— Főlösképpen! Az anyósom és a feleségem ugyanis mindig a kertben tartózkodnak.

TÖRÖKSÁG

Azon előfizetőink részére, akik bármely ügyből kifolyólag tárcára szorulnak, ezen rovatunkban készségesen megadjuk a választ. Tekintettel arra, hogy szakértőinknek a tanácsadásért fizetniük kell, felkérjük olvasóinkat, hogy a beküldött tanácskérő levélhez mellékeljenek 20 lejt, (orvosi tanácsokért 30 lejt), könnyebbség okáért bélyegben, mert ennek költségeit mi nem fedezhetjük. Ha a választ levélben kívánják, ezenfelül még külön portódíj is beküldendő. Csakis azon levelekre válaszolunk, amelyekhez a 20 lejt is csatolva van. Fenntartjuk azonban azt a jogot, hogy olyan levelekre, amelyek közérdekűek, a választ lapunkban adjuk meg.

„Gyógy-növény.” Az apróbojtorjánt virágzás idején töben levágjuk és árnyékban megszáritjuk. A száritott növényt jó apróra összevágjuk és úgy tesszük el. Naponta egy-két csészevel kell belőle inni és egy csésze tea megfőzéséhez egy kanálnyiit veszünk.

A gyöngyajakot szintén virágzás idején gyűjtjük. Töben levágjuk a növényt és egészben megszáritjuk. A megszáritott növényt késsel összevágjuk, hogy olyan legyen, mint a szecska. Ezt a kétféle teát lehet egy időben is inni, úgy, hogy az apró bojtorján teát reggel és este isszuk, a gyöngyajakot pedig délelőtt, étkezés előtt, vagy után.

B. B. F. A közigazgatási törvény 432-ik szakasza intézkedik a természetbenj közmunkák elvégzéséről. Ezen törvény értelmében a község lakói vízáradás, tűzvész és hófuvás esetében kötelesek a szükséges sürgős munkákat elvégezni. A törvény, más esetet nem sorol fel, tehát nem valószínű, hogy a község lakóit a fenti eseteken kívül más munkálatok elvégzésére kényszeríthetnék.

A közigazgatási törvény 430. és 438. szakaszai valamint a ha-

lyi pénzügyi szervezésre vonatkozó 1933. évi törvény 10. szakasza értelmében a községek költségvetésük egyensúlyba hozása céljából községi pótdadó (cote adiționale suplimentare) vehet ki, ez a pótdadó nem haladhatja meg az állami adó után a községet illető részesedés (cote adiționale) 50 százalékát. Ezen cote adiționale suplimentare, csak két éven át vettethet ki, mivel az összegek nem voltak elegendők a szükséglet fedezésére, ezért a belügyminisztérium 5881—1935. számú rendeletével megengedte, hogy a költségvetés egyensúlyozása céljából contributiuni benevole (önkéntes pótdadó) állapíttassék meg, melynek százaléka korlátozva nincsen. Valószínűnek tartjuk, hogy az ilyen nemű adó formájában hozták össze az építkezéshez szükséges összeget.

Amennyiben Önt a kivétéssel sérelem érné, joga van a kivetés megsemmisítését kérni a Comitetul Local de Reviziune-től, amely Clujon, a vármegyeházán működik.

L. Z. A szőlőfürtökön fellépő ragya betegség ellen házilag készíthet a következő módon védőszert: Porlasszon el 88 súlyrész rézgálicot hevítés útján. Ehhez vegyítsen 12 rész mézport. Az ilyen módon elkészített port harmaton, vagy eső után fújassa ki a szőlőfürtökre. A szersztharmat ellen nem véd. A lisztharmat betegséget kénporral kell leküzdeni.

Gy. P. Bizonyos, hogy a kis csirkék nem azért pusztultak el, mert kikelésük után azonnal etette őket. Valószínűleg valamilyen betegség okozta elhullásukat. A kis csirkék ugyanis nagyon kényesek és ezért gyakran fordultak elő közöttük járványos betegségek. Ismételten hangsúlyozzuk, hogy az általunk közölt etetési rend feltétlenül beválk a kiscsirkék nevelésénél.

I. L.-né. A piros gyümölcsből készült befőttet szinessé teheti, ha a befötték elkészítése alkalmával álkörmöst tesz a szirupba. — Egy félkiló gyümölcsre néhány csepp elegendő

Van más módja is a gyümölcs megfestésének. Tegyen minden beföttés üvegbe két-három kanál vörös málnalevet. A pirosszínű málnalé szép vörösre festi a beföttet.

T. A. Tárgul Săcușc. A beküldött lucernát a lucerna bogár pusztítja. Ellene arzénos permetezéssel védekezünk. A gyümölcsfákon rozsa és korompenész betegségek okozzák a kárt. Ellenük permetezéssel lehet védekezni, amint azt a Magyar Népbén számtalanszor közöltük. Sziveskedjék a Magyar Nép és a Mezőgazdasági Szemle című lapokban utána nézni, hogy mit irtunk a gyümölcsfák és takarmánynövények védelméről. Egyéb ként ajánljuk, hogy forduljon az alábbi címhez, ahol reánk való hivatkozással minden kérését azonnal elintézik. *Agrotechnica Cluj, Str. Regele Ferdinand 8.*

A szerkesztésért felel:

GYALLAY DOMOKOS

Szerkesztői üzenetek

Alább felsoroltaknak köszönetet mondunk a bejelentett új előfizetőkért:

C. P. Balc, M. J. Baia Marc, H. J. Beltiug, B. R. Surducul Mare, K. K. Satul Mic.

B. J. Petroseni. Idegen könyvek kiadásával nem foglalkozunk. Egy hosszabb elbeszélés

leközlését se vállalhatjuk, mert lapunk terjedelme nem engedi meg azt.

A következő befolyt pénzeket nyugtázzuk: Sz. I. Ungra 300, F. J. Teius 155, Kaszinó Sft. Gheorghe 85, K. A. Gălesti 75, N. M. Racosul de jos 150, D. F. Siria 155, T. O. Camara la Siget 85, F. F. Tonciu 155, özv. Ca. P.-né Tamasul 200, H. Gy. Vad 155, T. P. Voivodeni 155, Özv. M. J.-né Gherla 85 (rend. 1936. dec. 31-ig), P. L. Gorenii 150, H. M. Simbriasi 155, H. J. Văntători 85, V. S. Săntimreiu 93, Özv. T. Gy.-né Tărgusor 155, V. E. Chereușa 150, K. Gy. Silea 75, Cz. P. Balc 155, Gy. B.-Sft. Gheorghe 150, T. S. Corund 150, H. C. Slatig 150 lej.

APRÓHÍRDESEK

Varrógépek, kerékpárok, gramofonok és ezek alkatrészeinek javítóműhelye. Pontos és gyors kiszolgálás. *Baumgarten Géa, Tărgu-Mureș, Str. Calarășilor No. 19.*

Eladó Alba Juliától három kilométerre fekvő 35 hold szántó és 6 hold erdőből álló elsőrangú birtok belsőséggel, vagy anélkül is. *Dekáni Gusztávné Turda.*

Könyvköztető tanulóknak felvezetek koszttal és lakással ügyes fiut. *Kisfaludy Árpád könyvköztető Cluj, Str. M. Foch 10.*

Erdély legjobb mezőgazdasági és közgazdasági szaklapja a

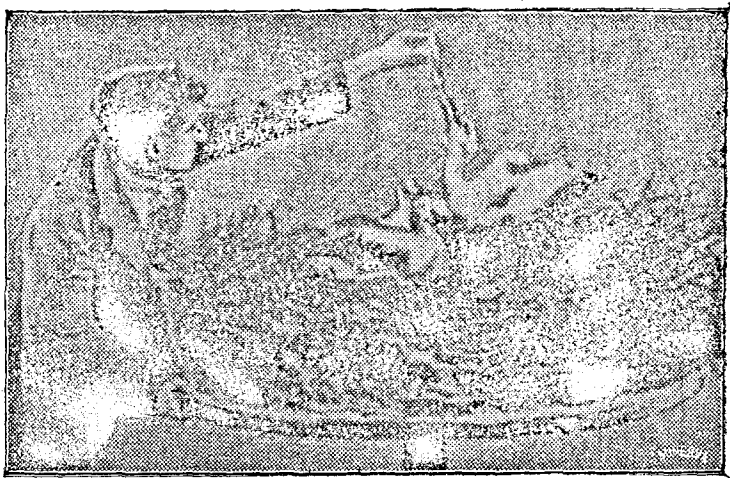
MEZŐGAZDASÁGI SZEMLE

Muladványszámot ingyen küld a kiadóhivatal: Cluj Str. Baron L. Pop 5. szám.

Előfizetési díja egész évre csak 80 lej.

Gólyák Angliában.

Kedves madarunk, a gólya előbbi időben feltünően elterjedt olyan vidékeken is, ahol eddig nem fészkel. A tavak és mocsarak lecsapolása után nagyon lepadt a gólyák száma, most azonban alkalmazkodtak a gólyák az új életmódhoz és szántóföldeken, legelőkön keresik meg táplálékukat. Érdekes, hogy a gólya az egész európai szántóföldön fészkel. Az angol szigetországban azonban nem honos. Ezért mesterséges betelepítést határozták el. Németországból katickákban fiatal gólyákat szállítottak Angliába és ott mesterségesen felnevelik a gólyafiakat. Mint képünkön látjuk, a gólyák számára ügyes fészket készítettek kerékre. Hallal, hussal táplálják az éhes fiókat. Remélik, hogy ilyen módon sikerül megtelepi-

teni Anglia földjén a gólyát. Azt hiszik ugyanis, hogy a nemsokára elvonuló gólyafiak tavasszal felneveltetési helyükre, Angliába térnek vissza.

Tanuld meg!

A legfőbb étkezési szabályok.

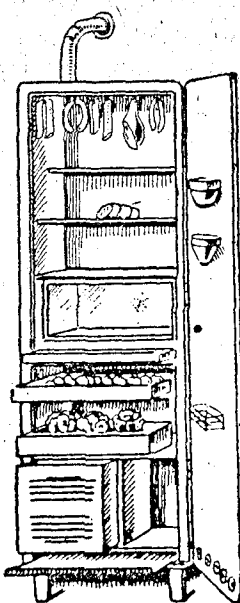
1. Jó kedvvel és lassan enni. A házi és életgondokat felejtjük el az étkezés alatt, mert a haraggal fogyasztott étel nem egészségünkre, hanem betegségünkre szolgál, mivel a bosszuság, bán, gond hatására az összes emésztési nedvek elválasztása csökken.

2. A lassu evés éppen annyira fontos az egészséges étkezéshez, mint a jó hangulat. Lassan együnk és alaposan rágjuk meg az ételt, mielőtt lenyelünk. Az ételek emésztéséhez okvetlenül szükséges a nyállal való alapos keveredés, mert a nyál emésztő nedv is. Az összes lisztneműek, főzelékek, gyümölcsök emésztése első szakaszának a szájban kell folytania. A gyors evéssel levegőt nyelünk, ami önmagában nagy zavart okoz és aztán a nagy darabokban, gyorsan gyomorba dobált ételrészecskék megemésztése igen nehezíti a gyomor munkáját, eltekintve attól, hogy a mohón evő ember sokat is iszik. Sajnos, nehéz a gyors-evőnek lassusághoz szokni. Hetekig, hónapokig tartó erre irányozott figyelmet és nevelést kíván ez. De ne feledje senki, hogy a legjobb gyomor- orvos a lassu evés.

3. A harmadik fő étkezési szabály: egyszerre keveset együnk s inkább többször, négyszer naponta.

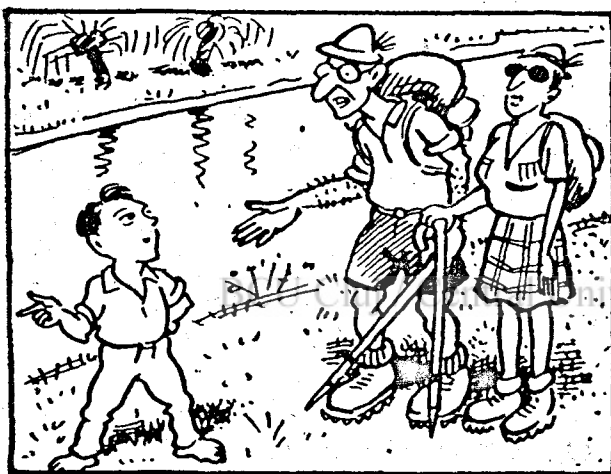
A tulfűszerezett, tulságosan zsíros és bő étkezés nagy terhet ró az egészséges, és még nagyobbat a beteg szervezetre, mert a bevitt táplálékot meg is kell emésztetni. A helytelen táplálkozás mellett, előbb-utóbb betegekké válunk.

Gyakorlati tapasztalatból — gyári szekrény.

Minden háziasszony tudja, hogy a szalonnát és füstölt húst nyáron legjobban a kályhában lehet eltartani. A kályhában ugyanis nyáron át húzat van és az állandó levegőáramlás frissen tartja az eltett szalonnát és füstölt. Ezt a gyakorlati tapasztalatot a németek ügyesen hasznosították. Gyárilag olyan szekrényeket készítenek, amelyekben a levegő szabadon keringhet, a szekrénybe alól nyílásokat hagynak, fent pedig cső segítségével bekötik a kemény nyílásba. A németek az ilyen szekrényekben nemcsak szalonnát és füstölt húst tartanak, hanem mindenféle zöldséget, zöldséganyagot és könnyen romlandó dolgokat. A hús és zsír is nagyon sokáig frissen elállanak az ilyen szekrényekben.

Borul az ég, gyűl a felhő,
Várhatod, a hold mig feljő,
De a MAGYAR NÉP-et máris
Láthatod - holdvilágnál is.

— Mondd, fiaskám, hova jutunk, ha itt a Maros mellett megyünk lefelé?

— Ha birják a gyaloglást, akkor biz' a Fekete tengerhez.

A kivételes eset.

— Borzasztó életem van odahaza. Ha én azt mondom, hogy fekete, a feleségem azt mondja, hogy fehér. Ha én azt mondom, hogy igen, akkor ő azt mondja, hogy nem.

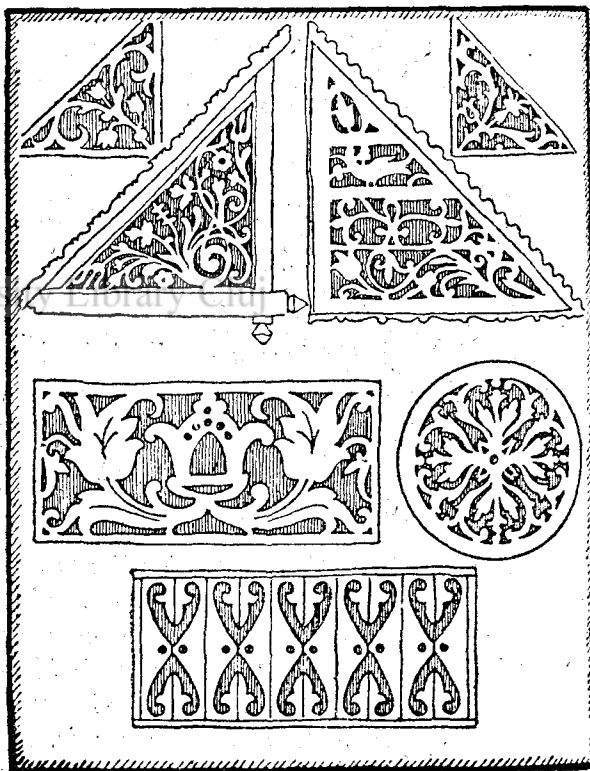
— És mindig ilyen volt a felesége?

— Sajnos, egész házasesetünk alatt csak egyetlen egyszer nem mondott ellen.

— Mikor volt ez?

— Az anyakönyvvezető előtt. Akkor kivételesen ő is igent mondott.

A magyar díszítés alapformái.

Nagyon szép díszítéseket láthatunk a kalotaszegi házak oromzatán. Alsó részén háromszög alakú díszítéseket, a bedeszkázáson pedig sor-díszítéseket alkalmaznak és pedig a formákat kifürészelik a deszkából. A sordíszítéseknel egyszerűbb elemeket használnak, a háromszögeknél gazdagabb a díszítés, főleg a szár játszik nagy szerepet, azt változtatják. néhány elemet, rózsát, tulipánt, néha madarat illesztenek a szárak közé és levéldíszrel gazdagítják. Nagyon szépek és izlésesek ezek a díszek, ha valamelyik olvasónk magyar stílusú házat akarna építtetni, jó mintául szolgálhatnak a ma bemutatott díszítéseink. Vigyáznunk kell, nehogy tulsufoljunk az elemeket, mert nagyon könnyen izléstelené válik díszítésünk.